

Асоциация на парковете в България

Отчет (13.03.2003 – 31.08.2017г.)

“Асоциация на парковете в България” (АПБ) е неправителствена организация с идеална цел, създадена в обществена полза. Тя е учредена на 28.01.2003 г. в София. . В края на отчетния период в нея членуват 3 колективни члена и 16 индивидуални члена.

Мисия на организацията: Развитие и опазване на системата от защитени територии в България, съхраняване на биологичното разнообразие на България и популяризиране на устойчивото развитие чрез баланс на екологичните, социални и икономически интереси.

Основните дейности на АПБ са съсредоточени в следните направления:

1. Популяризиране, опазване и изучаване на българските паркове и системата от защитени територии и зони от НЕМ (национална екологична мрежа) ;
2. Опазване на биологичното и ландшафтното разнообразие, културното и духовното наследство на българските паркове и системата от защитени територии и зони от НЕМ
3. Развитие на парковете и другите защитени територии и зони от НЕМ
4. Подпомагане генерирането на доходи от парковете и околпаркови територии, вкл. и за местното население;
5. Информиране на обществеността за значението и целите на системата от защитени територии и зони НЕМ;
6. Насърчаване и постигане на ефективни партньорства и сътрудничества на всички организации и институции, ангажирани с опазване на защитените територии и зони от НЕМ и на биологичното разнообразие;
7. Подпомагане на устойчивото развитие на системата на парковете и защитените територии и зони от НЕМ за благо на настоящите и бъдещите поколения;
8. Изграждане на природозащитна и екологична култура в българското общество;
9. Подпомагане развитието и прилагането на националното и международното законодателство и успешни практики в областта на опазване на защитените територии, защитените зони от НЕМ, и на биологичното и ландшафтното разнообразие.
10. Развитие на плащанията за екосистемни услуги
11. Подпомагане развитието на специализирани администрации на защитени територии и зони от НЕМ.

Тези цели през отчетния период бяха реализирани чрез следните проекти:

1. Проект „Създаване на Интерпретационен център за хора с увреждания в Природен парк Витоша“. Проектът се финансира от Канадска агенция за международно развитие с 35 239 лева. Проектът се реализира в периода 01.04.2003 г. – 30.09.2003 г. Проектът включва изграждане на асфалтирана алея за хора с двигателни увреждания, заедно с паркова мебел, интерпретационни табла с информация за парк Витоша, придружени от табели с текст на Брайлово писмо, както и специализирани съоръжения за спортни упражнения на хора в инвалидни колички, детски люлки. Най-важният резултат е възможността трудно-подвижни хора да се насладят на природата в района на Игликини поляни и да се социализират в групата на всички останали.
2. Проект „Опазване на приизворните торфища на Витоша“. Проектът се финансира от Малките грантове Ръфорд на фондация „Уитли Ленг“ с 5 000 лева. Проектът се реализира в периода 20.09.2003 г. – 21.09.2004 г. Проектът е насочен към проучване на приизворните торфища на Витоша и представяне на тези малко познати и ценни екосистеми пред посетителите чрез изграждане на дървени скари и информационни табели в м. Офелиите под формата на алея на приизворните торфища.
3. Проект „Разработване на задания за планове за управления на защитени територии и приоритетни и моделни мерки за опазване на биоразнообразието“. Проектът се финансира от Проект за развитие на горския сектор на Глобалния екологичен фонд с 14 820 лева. Проектът се реализира в периода 12.05.2004 г. – 20.02.2005 г. Проектът В рамките на договор № РД 50-129/02.06.2004 между Министерство на земеделието и горите и Асоциация на парковете в България бяха подготвени следните самостоятелни документи: четири задания за разработване на планове за управление на 4 природни паркове; единадесет задания за разработване на планове за управление на 14 защитени местности и 2 природни забележителности; Доклад върху идентифициране на приоритетни и моделни мерки за опазване на биоразнообразието в защитените местности и природни забележителности, обект на заданието; Доклад върху анализа на сегашната ситуация относно биосферните резервати.
4. Проект „Разработване на задание за изготвяне на ръководство за управление на горите в националните паркове“. Проектът се финансира от Българска фондация Биоразнообразие с 4 000 лева. Проектът се реализира в периода 15.04.2005 г. – 30.11.2005 г. В рамките на проекта е изработено ръководство което е предоставено на трите национални парка.
5. Проект „Подготовка на интернет база-данни за туристическите услуги в и около Природните Паркове“. Проектът се финансира от Българска фондация Биоразнообразие с 4 000 лева. Проектът се реализира в периода 17.03.2004 г. – 30.09.2006 г. Подготвена и предоставена база данни.

6. Проект „Изграждане на капацитет на Асоциацията на парковете в България във връзка с прилагането на законодателството на ЕС по опазване на околната среда и по-конкретно Директивата за птиците 79/409/ЕИО и Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО“. Проектът се финансира от Схема за безвъзмездна помощ на Дирекция Околна среда на Европейската комисия с 38 390 лева. Проектът се реализира в периода 01.10.2004 г. – 30.09.2005 г. Основната цел на този проект е изграждане на капацитет на Асоциацията на парковете в България, който да ѝ позволи играе пълноценна роля при прилагане на законодателството на ЕС чрез пренос на добри практики при прилагане на законодателството на ЕС в областта опазване на природата. Резултатът от проекта е ефективният пренос на ноу-хау и опит при прилагане на Директивите за птиците и местообитанията от страна на Дунавско-Карпатската програма на WWF, със седалище в Австрия, към Асоциацията.
7. Проект „Да намалим загубата на най-ценните ни кътчета природа – застъпничество за промяна на нормативната уредба за защитените територии“. Проектът се финансира от Институт „Отворено общество“, с 7520 лева. Проектът се реализира в периода 10.02.2006 – 30.12.2006 г. Целта на проекта е да проведе кампания за позитивна промяна на законодателството, свързано със защитените територии. Основните дейности по проекта включват анализ на причините, стимулиращи застрояването и свръх-експлоатацията на ресурси в и около ЗТ; изготвяне на съвместни становища на НПО относно необходимите законови промени в Закона за защитените територии, Закона за водите, Закона за устройство на територията, както и подзаконови нормативни актове; информиране на обществеността и генериране на подкрепа за предложените промени; лобиране и осигуряване на поддръжка от страна на експерти и народни представители за приемане на предложенията на НПО.
8. Проект „Картиране и инвентаризация на биологичното разнообразие в Узана, ПП Българка“. Проектът се финансира от Община Габрово с 7800 лева. Проектът се реализира в периода 17.03.2004 г. – 30.09.2006 г. Основния резултат по този проект са теренни проучвания и изготвяне на доклади за състоянието на биоразнообразието в м. Узана.
9. Проект „Инвентаризация и предложение за обявяване на защитена местност по долното поречие на р. Янтра“. Проектът се финансира от WWF – Германия с 17 550 лева. Проектът се реализира в периода 01.03.2006 г. – 30.09.2006 г. Основния резултат по този проект са теренни проучвания на биологичното разнообразие – флора, фауна, хабитати, доклади за биологичното разнообразие по поречието на р. Янтра и предложение за създаване на защитена местност.
10. Проект „Разработване на ръководство за планиране в земи и гори от горския фонд, попадащи в НАТУРА 2000, и пилотно тестване в две защитени зони“. Проектът се финансира от Грантова програма на ФАР за развитие на

гражданското общество с 80 000 лева. Проектът се реализира в периода 01.12.2006 г. – 30.11.2007 г. Основната цел на проекта е подпомагане и улесняване на ефективното изпълнение на задълженията на България по отношение на екологичната мрежа НАТУРА 2000 в съответствие с изискванията на Директивата за Хабитатите и Директивата за Птиците (92/43/ЕЕС и 79/409/ЕЕС). В резултат от изпълнението на проекта бе разработено подробно ръководство за планиране в земи и гори от ГФ попадащи в НАТУРА 2000. Ръководството е тествано пилотно в два обекта - защитени зони „Ломовете” и „Шуменско Плато”, за които са разработени планове за управление. Осъществен е мащабен консултативен процес със заинтересованите страни на национално и регионално звено. Проведени са серия от семинари и обучение по прилагане на ръководството. Направен е анализ на горското законодателство и предложения за съответни промени, с цел осигуряване на възможности за, и регламентиране на прилагането на консервационни дейности в горите.

11. Проект „Гласове за защитените територии в България“. Проектът се финансира от СЕЕ Trust с 57 600 лева. Проектът се реализира в периода 01.03.2007 г. – 31.11.2007 г. Целта на проекта е да се повиши капацитетът на природозащитните организации и гражданските инициативи за защитаване на обществения интерес в областта на защитените територии, както и да се създадат партньорства между организациите, гражданските инициативи и администрациите на защитените територии. Друга цел на проекта е информирането на обществеността и изясняване на неяснотите, свързани с Натура 2000 в България. В резултат от проекта са обработени 13 случая на закононарушения в защитени зони. Издадена е брошура с информация за начините за опазване на защитените зони от закононарушения. Проведен е двудневен семинар за обсъждане на законодателни промени, свързани с по-доброто опазване на защитените територии. Издадена е брошура с най-често задаваните въпроси за Натура 2000 в България. Проведена е най-голямата национална информационна кампания за Натура 2000 във всички населени места в 40 проектозащитени зони обхващащи 16 % от територията на страната. Информацията, събрана по време на проекта, е публикувана на интернет страницата на Асоциация на парковете www.bg-parks.net.
12. Проект „Анализ на финансовите механизми за опазване на биологичното разнообразие в национален и местен мащаб“. Проектът се финансира от Проект Родопи на ПРООН с 29 800 лева. Проектът се реализира в периода 03.01.2007 г. – 25.05.2007 г. Проектът включва преглед на съществуващите в международен и национален мащаб механизми на финансиране за опазване на природата. Изготвен е подробен доклад, включващ описание на различните механизми, направен е SWOT анализ за приложимостта им за България. Посочени са примери от света и България и е разработен примерен сценарий за района на ЗМ Триградско ждрело.

13. Проект „Обучение по управление на защитени територии на горски служители от района на Родопите“. Проектът се финансира от Проект Родопи на ПРООН с 11 182 лева. Проектът се реализира в периода 11.10.2007 – 18. 12. 2008г. Осъществено бе обучение на над 70 горски служители от района на Източни и Западни Родопи. Обучението включваше теоретична и практическа част. Застъпени са 4 основни теми, вкл. управление на защитени територии – примери от света и най добри практики, планове за управление на защитени територии, законодателство в областта на защитените територии и опазване на биологичното разнообразие; гори с висока консервационна стойност, управление на мъртвата дървесина и планиране на мерки за опазване на биологичното разнообразие в горите.
14. Проект „Подобряване управлението на тревни местообитания в природните паркове като част от Натура 2000“. Проектът се финансира от EECONET Action Fund и е на стойност 54 310 Евро. Този проект стартира през 2005 година и продължи до 2010 година. Основните дейности по проекта са свързани със закупуване на земи и гори собственост на частни лица попадащи в границите на защитени територии или в консервационно значими територии. В рамките на проекта бяха закупени 259 декара ливади в ПП Русенски Лом и 18 декара в ПП Сините Камъни.
15. Проект “Разработване на план за управление на ПП Шуменско плато”. Изпълнението на проекта стартира през месец юни 2007. В периода юни 2007 – февруари 2008 г бяха проведени теренни проучвания, експертни срещи и консултации и бе изготвен плана за управление на природния парк съгласно изискванията на наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии. За проекта нямаше финансиране и е изпълнен от членовете на организацията със собствен труд.
16. ПРОЕКТ „ПАРТНЬОРСТВА ЗА ЕВРОПЕЙСКОТО ПРИРОДНО НАСЛЕДСТВО” – финансиран по туининг програмата за НПО на Европейската Комисия за 2008г. Бюджет на АПБ по проекта: 3325 лева. Период на изпълнение: април – октомври 2008 г.
17. АПБ бе партньор на Сдружение Зелени Балкани, което имаше водеща роля за изпълнението на този проект. Основната насоченост на проекта бе:
- Повишаване капацитета на Сдружение Зелени Балкани и АПБ за планиране, подготвяне и управление на проекти от Европейски програми и фондове, чрез трансфер на знания и умения;
 - Повишаване знанията и уменията на Зелени Балкани и АПБ за сътрудничество и партньорство с обществеността, бизнеса, министерствата и местните власти в контекста

на изпълнение на европейските политики за околна среда и устойчиво развитие, чрез обмен на успешни практики;

- Повишаване капацитета на НПО за управление на ЗТ и НАТУРА 2000 местата;
- Изграждане на трансгранично сътрудничество и партньорство за опазване на дивата природа.

Сред конкретните резултати постигнати по проекта с активното участие на АПБ могат да се посочат: 1) проведен семинар и съпътстващо обучение (3 дни) в Поморие за повишаване капацитета за участие в европейските програми и фондове в сектора Околна среда. Участваха общо 11 представители на 8 природни парка и бяха направени 6 презентации относно опита на парковите дирекции и АПБ в изграждане на партньорства с местни и международни организации и изпълнение на международни проекти. Бяха изготвени 4 проектни предложения между АПБ, паркови дирекции, Зелени Балкани и Регинолен парк Делта дел По (Италия); 2) участие на представител на АПБ в работна визита и фестивал в Комацио, Северна Италия – представяне на българския опит, дейност на АПБ, създаване на партньорства с италиански организации, пренос на добри практики, обмяна на опит. 3) Участие в Еко-Фестивал „Поморийско Езеро” – представяне на материали и информация за Българските природни паркове.

18. ПРОЕКТ „РАЗРАБОТВАНЕ НА РЕЖИМИ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ГОРИ ПОПАДАЩИ В НАТУРА 2000”

Проектът е финансиран от GTZ в рамките на програмата за подпомагане на аграрни и горскостопански структури в Родопите. Общ бюджет на проекта - 12 000лв. Период на изпълнение: август – декември 2008.

В резултат от изпълнението на проекта са разработени режими за всички горски типове природни местообитания, разпространени на територията на страната. Режимите са приети от експертен съвет на ИАГ и Националния съвет за биологично разнообразие и се прилагат във всички горските територии у нас.

19. ПРОЕКТ „ИНФОРМАЦИОННА КАМПАНИЯ ЗА ПРОБЛЕМИТЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ПАРКОВЕ” - финансиран по програмата „Място за живот” на Екообщност. Бюджет на проекта: 6000 лева. Период на изпълнение: октомври 2008г – март 2009 г.

Цели на проекта: (i) популяризиране на Българските природни и национални паркове, като територии съхраняващи и опазващи ценни природни местообитания, растителни и животински видове; (ii) даване гласност и изнасяне на актуална информация за проблемите в Българските природни и национални паркове; (iii) изготвяне на съвместна

визия и план за действие с цел опазване, съхраняване и развиване на характерния и желан облик на природните и национални паркове в България. В рамките на дейността на Асоциацията бяха извършени редица действия по линията на информирането и контрола, опазването и развитието на системата от защитени територии и природни паркове. В рамките на проекта са организирани 3 изложби с информационните материали посетени от над 1000 човека:

- 5 Август – фестивал Беглика '09 в Родопска планина. Изложбата е посетена от над 100 човека
- 18 Август - в градинката пред Народния театър „Иван Вазов”. Изложбата е посетена от над 400 човека
- 25 Август – пред НДК. Изложбата е посетена от над 700 човека.

20. ПРОЕКТ „ПОДКРЕПА ЗА ОРГАНИЗАЦИИ, РАБОТЕЩИ В ЗАЩИТА НА ПРИРОДАТА, ЗА МОНИТОРИНГ И РАЗВИТИЕ НА УСТОЙЧИВИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРАКТИКИ, ИЗПОЛЗВАЙКИ МЕТОДИ НА ДИСТАНЦИОННИТЕ НАБЛЮДЕНИЯ (RS4NP)”

През 2009 г. АПБ заедно с четири Дирекции на Природни паркове, участваха като партньори в изпълнението на тристранен проект между Белгия, България и Македония. Проектът е част от Фламандско програма за сътрудничество със страните от Централна и Източна Европа. Изпълняващи организации са Aurea Imaging – водеща организация и партньор от фламандска страна; ДПП Персина, ДПП Русенски Лом, ДПП Странджа, ДПП Българка и Асоциация на парковете в България от българска страна; Министерство на околната среда и пространственото планиране и Балканска Фондация за устойчиво развитие от македонска страна. Общата стойност на проекта е 157 000 евро, като 70 000 евро от тях са предоставени от Фламандското правителство, а останалите са принос на партньорите.

Основната цел на проекта бе да се изградят необходимите умения и знания сред българските и македонски специалисти по провеждане на мониторинг и при съставянето на доклади за състоянието на защитените зони и територии чрез ползването на модерни методи за анализ и контрол на промените в земеползването. Проведени бяха обучения по интерпретация на сателитни снимки и обучения относно задълженията за мониторинг и редовни доклади за състоянието на защитените зони от мрежата НАТУРА 2000, при чието провеждане и съставяне анализът на спътникови снимки играе много важна роля. По време на курсовете възможност за участие имаха и останалите седем Дирекции на Природни паркове в България. Обученията дадоха възможност за обмяна на опит между колегите от двете страни. Проектът може да се разглежда като продължение на успешно проведения през 2007 г. проект БУЛГАНАТ с участието на фламандски партньори и две Дирекции на природни паркове в България.

Тогава бяха проведени обучения по използване на географски информационни системи. Целта на описания проект бе задълбочаване и надграждане на тези познания.

21. ПРОЕКТ „ЗА ДА ОСТАНЕ ПРИРОДА В БЪЛГАРИЯ”

Донор: Фонд за НПО от Норвегия, Исландия и Лихтенщайн чрез Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство; Фондът е управляван с България от Фондация ЕкоОбщност и ФРМС. Координатор: Българска фондация Биоразнообразие в партньорство с Асоциация на парковете в България, Асоциация „Планини и хора” и ЕС За Земята. Продължителност: 01.03.2009 / 30.04.2010

Стратегическата цел на проекта е да стимулира развитието на зараждащото се активно гражданско общество като основен механизъм за опазването на природата. Дейностите бяха фокусирани в 5 заплашени от унищожаване защитени територии и зони в следните географски райони: северно и южно Черноморие, Рила, Родопи и Пирин. Целевите групи по проекта бяха широката общественост и представителите на гражданското общество, отговорните институции в Европа и България, европейски и български медии, научната общност и социално отговорния бизнес.

В рамките на проекта бе извършено следното:

- Анализ на заплахите от проектите и разработване на алтернативни екологични оценки;
- Подготовка на научно, аналитично и юридически аргументирани становища и сигнали за нарушения в Натура 2000 зоните;
- Проучване на нагласите на местните общности в 5те моделни района ;
- Информационни акции по места ;
- Укрепване и популяризиране на Коалицията „За да остане природа в България”
- Организиране на обучения за участниците в Коалицията ;
- Произвеждане на информационните материали на Коалицията.
- Организиране на акции и събития в София, в големите градове, в застрашените райони;
- Подготовка и разпространение на редовен двуезичен електронен бюлетин на Коалицията;
- Представяне на дейността на Коалицията и проблемите чрез участие в различни форуми и събития.

22. ПРОЕКТ „ДЕМОНСТРАЦИОНЕН ЦЕНТЪР БЪЛГАРКА – МОДЕЛ ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ ЧРЕЗ АЛТЕРНАТИВЕН ТУРИЗЪМ И УСТОЙЧИВО ПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМИТЕ”

Проектът се финансира от UNOPS чрез програмата за България „ГЕФ малки грантове”.

Проектът стартира през пролетта на 2009 г и приключи в края на 2010г. В рамките на проекта се извърши разработването и реализирането на модели за опазване на биоразнообразието чрез прилагане на практики за устойчиво ползване на земите и създаване на добра база за осъществяване на алтернативен туризъм. Пилотен район за изпълнение на дейностите по проекта е природния парк Българка, където бе изграден и демонстрационния център. Демонстрационния център е предоставен за управление на ДПП Българка.

23. ПРОЕКТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ВИДРАТА В ЗАПАДНИ РОДОПИ

Проектът се финансира по програма на проект GEF/UNDP проект „Родопи”. В резултат от изпълнението на проекта са създадени множество информационни и интерпретационни материали и елементи, както и табла и други съоръжения, които са инсталирани на приоритетни места в западни Родопи. Друга част от дейностите бяха изцяло консервационни, като целта им беше да се подобри опазването на видрата и да се създадат благоприятни условия за развитие на популацията на вида в моделния район. Общата продължителност на проекта бе 4 месеца през лятото на 2009г.

24. ПРОЕКТ „ДА СВЪРЖЕМ ОПАЗВАНЕТО НА ПРИРОДАТА С УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ”.

Проектът се финансира от Българо-швейцарската програма за сътрудничество чрез Фонда за реформи, свързани с участието на гражданското общество. Общата му стойност е 4 790 000 швейцарски франка, от които 590 000 швейцарски франка е съфинансирането от българските партньори. Проектът се изпълнява в района на Централна и Западна Стара планина и обединява усилията на 10 партньорски организации: четири швейцарски (Фондация SAVE, Про Натура/Приатели на Земята, REDD - Мрежа за обмен и устойчиво развитие и Швейцарска лига за защита на птиците/BirdLife Switzerland), и шест български партньори (Фондация за биологично земеделие „Биоселена“, Асоциацията на парковете в България, Българска фондация Биоразнообразие, WWF Дунавско-Карпатска програма България, Българското дружество за защита на птиците, Изпълнителна агенция за селекция и репродукция в животновъдството) в девет зони от мрежата Натура 2000 в Западна и Централна Стара планина.

Общата цел на проекта е да се направи връзка между запазването на биоразнообразието и развитието на селските райони в териториите с висока природна стойност чрез устойчиви пазарни механизми и засилено участие на обществеността.

В рамките на проекта АПБ изпълни следните дейности

1. Проведени 5 петдневни обучения за експерти ангажирани в управлението на защитените територии и зони. В тях взеха участие 260 експерти от 106 институции, организации и фирми включително всички дирекции на национални и природни паркове, 8 РИОСВ, 6 РДГ, 4 държавни горски предприятия, 35 НПО, 8 академични институции, 5 министерства и 19 търговски дружества. Изнесени са лекции от 100 обучители на 120 различни теми. Тези обучения нямаше как да бъдат реализирани толкова успешно без участието на нашите членове Зорница Стратиева, Николай Ненчев, Добромира Димова, Нели Дончева. Ал. Дунчев, Симеон Арангелов, Цонка Христова, Мая Радева, Ст. Златаров, Ю. Тумбаркова, Ив. Иванов и служителят ни Вера Стаевска.
2. Финансиране на осем подкрепящи биоразнообразието бизнеси (ПББ):
 - за алтернативен туризъм, базиран на фотолов;
 - за производство на сладка от горски плодове чрез щадящи природата методи на бране и обработка;
 - за стопанисване на традиционни породи и високопланинска паша;
 - за производство на продукти, базирани на природосъобразно ползване на местни билки;
 - за екотуризъм;
 - за запознаване посетителите с флористичното разнообразие на Западна Стара планина.
 - за производство на восъчни основи.

Специално трябва да отбележим приноса към дейността на Нели Дончева, Зорница Стратиева, Симеон Арангелов и Мая Радева.

3. Финансиране и въвеждане на пет схеми за устойчиво финансиране на защитени територии и зони, които да генерират приходи в защитени територии и да финансират дейности в НП Централен Балкан и ЗЗ Западна Стара планина.
 - за велотуризъм;
 - за производство на сувенири от дърво;
 - за изграждане демонстрационен център за дегустация на млечни продукти;
 - за изграждане на демонстрационен център за стари традиции и направа на кори за баници;
 - за изграждане на многофункционален център за защитените територии.Специално трябва да отбележим приноса към дейността на Зорница Стратиева, Симеон Арангелов и Николай Ненчев.
4. Разкриване на конфликтни случаи в защитните територии и участие в подобряването на природозащитното законодателство. В рамките на отчетния период бяха идентифицирани над 30 случая и подпомогнати местни инициативни групи и отделни граждани от различни населени места. Трябва да отбележим тук активната роля на нашите членове Ал. Дунчев, С. Арангелов,

Зорница Стратиева, Иван Камбуров, Ст. Златаров, Д. Димова, М. Радева, и Тома Белев.

5. Предложени и приети промени в нормативната база:

- Промени в 11 Правилника за дейността на дирекциите на природните паркове насочени към осигуряване на професионално управление.
- Промени в ЗУЧК , включително изменения в ЗГ, ЗОЗЗ, ЗБР, ЗКИР с цел въвеждане на забрана за строителство върху дюни, забрана за сделки с дюни държавна собственост. Задължение за отразяване на дюните в кадастралните карти и регистри. Създаде се определение за дюни.
- Промени в ЗУЧК с цел да се създаде задължение границите на зоните А и Б да се отразят в кадастралните карти и КВС.
- С промени в ЗУТ общините са задължиха да публикуват проектите и приетите общи и подробни устройствени планове на интернет страниците си
- Промени в ЗООС и ЗБР с цел решенията и становищата в тях да произвеждат последствия едва когато са влезли в сила.
- Промяна на ЗУТ и задължаване на общините да разработят ОУП.
- Участие в работни групи за изработване на Наредба за обществените екосистемни ползи от горите и за промени в Наредбата за сечите.
- Разработване на становища за изменение на Закон за горите, Закон за устройство на черноморското крайбрежие, Закон за опазване на земеделските земи, Закон за биологичното разнообразие, Закон за кадастъра и имотния регистър, Закон за устройство на територията, Закон за туризма, Закон за лова и опазването на дивеча, Закон за концесиите, Закон за спорта, Закон за устройство и застрояване на Столична община.
- Разработване на становища за изменение на Наредба № 7 от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони , Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда , Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, Наредба за условията и реда за разработване и утвърждаване на планове за управление на защитени зони, Наредба № 8 за сечите в горите, Наредба за определяне на обезщетенията за възмездни обществени екосистемни ползи от горските територии по реда на чл. 249, ал. 8 от Закона за горите, Наредба № 18 от 07.10.2015 за инвентаризация и планиране в горските територии, Тарифа за таксите, които се заплащат за разрешените ползвания в защитени територии - изключителна държавна собственост, Наредба № 8 от 14 юни 2001 г. за обема и съдържанието на устройствените планове, Наредба № 1 от 30.01.2012 г. за контрола и опазването на горските територии.
- Разработване на становища по Правилник за дейността на Висшия експертен екологичен съвет и Правилник за функциите, задачите и състава на експертните екологични съвети.

Специално трябва да се подчертае ролята на нашите членове А. Дунчев, Нели Дончева и колегите от ВВФ с чието партньорство бе изпълнявана дейността, като и членовете Зорница Стратиева, Милко Белберов, Ив. Иванов, Ю. Тумбаркова и Тома Белев.

6. Разработване на доклад за правната рамка за опазване на ландшафта. Пилотно прилагане чрез разработване на предложения за Защитен ландшафт обхващащ връх Звездец в общините Горна Малина и Ботевград. Провеждане на срещи и участие в обществено обсъждане на ОУП на Горна Малина и с кметовете на двете общини. Защитения ландшафт обхваща гори във фаза на старост и съществуващи защитени местности в прохода Арабаконак. Трябва да отбележим приноса на нашия доброволец Деси Алексова.
7. Подготовка на номинационни формуляри за два биосферни парка включващи досегашните резервати Боатин, Джендема, Стенето, Царичина и Узунбуджак, на обща площ от 450 000 ха. Подпомогнат е процеса за Бистришко бранище. Двата парка Централен Балкан и Странджа са одобрени от тазгодишната конференция на МАВ комитета на ЮНЕСКО. Тази дейност бе изпълнена съвместно с БФБ.
8. На третия национален търг на държавни земеделски земи се обявиха т за продажба имоти в защитени територии и защитени зони, както и върховете Ком и Миджур от Западна Стара планина, връх Богдан от Средна гора, ливадите Куртово в Рила планина, билните пасища и върховете Шапка, Църни камък и Кулиците в Осогово. АПБ събра на данни, направи ГИС анализ и подготви и реализира кампания. В рамките на нея се направиха срещи с МОСВ и МЗХ за изключване на имотите в ЗТ и ЗЗ. Разработиха се предложения до МЗХ. В резултата на кампанията с писмо на МЗХ над 40 000 декара пасища и ливади в Натура 2000 защитени зони са изключени от търга вкл. имотите на Защитени местности Чупренски буки (БЗ Чупрене), Миджур, Чаирите, Бургаски солници (БЗ Атанасовско езеро), Река Веселина, Зелени рид (БЗ Църна река), Невида (БЗ Богдан).
9. Финализиране на осемгодишни усилия за нормативно опазване на горите в Натура 2000. На основата на разработените от АПБ Режими за устойчиво стопанисване на горите в НАТУРА 2000 през 2008 година и последващото им одобряване от ИАГ и НСБР и включването им в нормативната база даде основание в рамките на проекта да се представят предложения за засебването на 10 % процента от горите в Натура 2000 мрежата като Гори във фаза на старост. В рамките на проекта бяха дадени предложения и изказани становища по предложенията на Държавните горски предприятия. Като краен резултат от въздействието – 109 300 ха ГФС бяха обявени със заповед на министъра на земеделието и в тях не могат да се извършват стопански дейности. Специални благодарности за огромните усилия на нашите членове Александър Дунчев и Нели Дончева и всички колеги от ВВФ, БФБ и СДП Балкани.
10. Разработване и внасяне на становища и предложения по Актуализация на плана за управление на Природен парк „Витоша“ за периода 2015-2024, Проект за План за управление на Национален парк Пирин, Проект за актуализация на Плана за управление на НП „Рила“ за периода 201-2024 г, План за управление на

риска от наводнения (ПУРН) в Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ), План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Западнобеломорски район за басейново управление (ЗБРБУ) 2016-2021 г., План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) 2016-2021 г., План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Западнобеломорски район (ЗБР), План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Източнобеломорски (ИБР) за периода 2016-2021 г., План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Черноморски район (ЧР) за периода 2016-2021 г., План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район (ДР) за периода 2016-2021 г., Морска стратегия на Република България с Програма от мерки с период на действие 2016-2021 г., План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнобеломорски район за басейново управление (ИБРБУ) 2016-2021 г., Интегрирана транспортна стратегия (ИТС) в периода до 2030 г., План за управление на НАционален парк „Централен Балкан“, План за управление на Природен парк „Беласица“, Стратегическия план за развитие на горския сектор 2014-2023г., Отчет по Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013-2020 г. Тук трябва да отбележим приноса на Ал. Дунчев, Зорница Стратиева, Д. Димова, Ив.Камбуров, С. Арангелова, С. Арангелов и Тома Белев.

25. ПРОЕКТ „АРХИВ ЗА ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ В БЪЛГАРИЯ В ПОМОЩ НА УПРАВЛЕНИЕТО И ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА”

В самото начало на отчетния период бе приключен проектът финансиран от Програмата за подкрепа на НПО в България по финансовия механизъм на ЕИП за 2009 – 2014 г. <http://www.ngogrants.bg/> С проекта и страницата му „Архиви за природа“ - <http://www.ekoarhiv.bg/> - АПБ цели да улесни устойчивото управление и аргументирано вземане на решения по отношение на защитените територии в България чрез публичен онлайн достъп до архивни документи. Дигиталният архив предоставя структуриран и публичен онлайн достъп чрез съвременни технологични формати до архивни документи за историята на управлението на защитените територии в България. Те са описани според разработена за тях библиографска система и дигитализирани с цел съхранение и достъп за работа в интернет. Документите в онлайн архива на защитените територии са предоставени публично в интернет с цел овластяване за аргументирана работа в защита на биоразнообразието на различни заинтересовани групи - както НПО и публични администрации, работещи за опазване на защитените територии, така и местни общности, бизнеси и неформални групи, политици, медии, активни граждани и разследващи журналисти, борещи се за прозрачност и превенция на корупцията в конкретни случаи на противоречиви инвестиционни намерения по отношение на природните ресурси.

В рамките на проекта бяха осъществени следните дейности:

- Библиографска класификация на документите от архива за защитените територии – налични фондове на Съюза за защита на родната природа (СЗРП), Министерството на земеделието и държавните имоти (МЗДИ), на Асоциацията на парковете в България (АПБ) и други институции;
- Каталогизиране и дигитализиране на над 1000 стр архивни документи от периода 1911-2014г
- Разработване на онлайн база данни на архива - <http://www.ekoarhiv.bg/>;
- Дейности за популяризация на ресурсите на архива на защитените територии – изложби в метростанция СУ „Св. Климент Охридски“ (март 2014) и в Градската градина на София (юли 2014) на ключови документи, публична презентация на работещия онлайн архив (август 2014) и съобщения да медиите - тримесечни.
- 4 обучения за застъпничество чрез ползване на архивни документи за граждани и НПО в градовете

26. ПРОЕКТ „ЗА ПО-ЕФЕКТИВНА ГРАЖДАНСКА ЗАЩИТА НА ПРИРОДАТА: ОБУЧЕНИЯ ЗА ЗЕЛЕНО ЗАСТЪПНИЧЕСТВО”

Проектът е финансиран от Програмата за подкрепа на НПО в България по финансовия механизъм на ЕИП за 2009 – 2014 г. <http://www.ngogrants.bg/> . Проектът целеше да създаде инструменти и знания за застъпничество сред младежи и активисти от цялата страна, като систематизира и представи достъпно опита на природозащитната общност. За тази цел АПБ в рамките на проекта изпълни следните дейности:

- разработи наръчник за застъпничество за опазване на околната среда;
- разшири базата данни на архива за защитените територии www.ekoarhiv.bg с нови фондове, подпомагащи зеленото застъпничество;
- Проведе серия обучения за разширяване на природозащитната общност.

Продължителност на проекта: от октомври 2014 до октомври 2015 г. Бюджет: 19989.79 EUR

През периода октомври-декември 2015 г. дейностите на АПБ по проекта включиха:

1. Разработен наръчник за зелено застъпничество
2. Опис и дигитализация на нови архивни документи чрез онлайн архива www.ekoarhiv.bg, които достигнаха 2995 отделни архивни единици
3. 4 обучения за разширяване на природозащитната общност със 101 обучени граждани

Трябва да отбележим високия принос към смисъла и ефективността на първите два проекта на нашия служител Вера Стаевска и на нашите членове Ал. Дунчев и колегите от ДПП Златни пясъци и ДПП Странджа.

В рамките на дейността на Асоциацията бяха извършени редица действия по линията на информирането и контрола, опазването и развитието на системата от защитени територии и природни паркове.

В рамките на дейността си АПБ участва в голям брой административни процедури, вкл . над 300 административни производства, над 60 съдебни производства, над 80 становища и над 2000 писма, най-важните от които са :

Дата	№ на дело/преписка	предмет	компетентен орган / последна инстанция	ищец	ответник
2003	9773 / 2003	Заповед от 25.03.2009 на МРРБ за одобряване на ПУП за застрояване на ПП Златни Пясъци	ВАС	АПБ	МРРБ
2006	12379/2006	Заповед РД-30/24.01.1995 на МОСВ за заличаване на ПП Странджа	ВАС	кмета на Община Царево	ДПП Странджа, АПБ
2009	7660/2009	мълчалив отказ на МОСВ по ЗДОИ за информация за туристически проект в НП Рила	ВАС (втора инстанция)	АПБ	МОСВ
2008	14767/2008	заповед РД-02-14-776/13.08.2008 на МРРБ за одобрение на ОУП Царево в ПП Странджа	ВАС	АПБ	МРРБ
2008	12421/2008	Срещу становище по екологична оценка № 1-2/2008 г. на МОСВ относно изменение на Общия устройствен план	ВАС	АПБ	МОСВ

		/ОУП/ на община Царево.			
2008	12981/2008	Срещу мълчалив отказ по ЗДОИ на МОСВ с искане: копия на издадените от МОСВ писма, становища и/или решения, представляващи част от наличната в МОСВ преписка относно инвестиционно предложение за изграждане на КТЛ"Искровете-Говедарци-Мальовица" с възложители община Самоков и НАДАР 2006 ООД".	ВАС	АПБ	МОСВ
2008	13271/2008	Срещу отказ за предоставяне на информация за /ПУП/ на проект "Ски и голф комплекс - Кулино" с изпълнител "Балканстрой" АД, както и информация за проведената до момента процедура по одобряването на ПУП.	ВАС	АПБ	Областен управител на Област Благоевград
2008	14767/2008	Срещу заповед № РД-02-14-776/2008 на Министъра на регионалното развитие и благоустройството за одобряване на ОУП Царево	ВАС	АПБ	МОСВ

2009	4202/2009	Отказ на МОСВ за предоставяне на информация по ЗДОИ за съгласуваните дейности в НП Рила	ВАС (втора инстанция)	АПБ	МОСВ
2009	12463/2009	разрешение за строеж от ДНСК на лифт в НП Рила	ВАС (втора инстанция)	АПБ	ДНСК
2009	12834/2009	искане за техническо освидетелстване на лифт в НП Рила към ДАМТН	ВАС (втора инстанция)	АПБ	ДАМТН
2009	13462/2009	отказ на РИОСВ по ЗДОИ за информация за туристически проект в ЗМ Камчийски пясъци	ВАС (втора инстанция)	РИОСВ Варна	АПБ
2010	9566/2010	Против решение № 25-ПР/2010г. на министъра на околната среда и водите.	ВАС	МОСВ	АПБ
2010	12383/2010	решение 33-ПР/2010 на МОСВ за лифт в НП Пирин	ВАС	АПБ	МОСВ
2010	12385/2010	Против допускане на предварително изпълнение на Решение № 33-ПР/2010 от 13.09.2010 г. за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за инвестиционно предложение „Подмяна на съществуващ седалков лифт 4 FIX от м.Бъндеришка поляна до м.Коларски път с нов седалков лифт 6CDL, зона	ВАС	АПБ	МОСВ

		Бъндерица, ски-зона с център Банско”			
2010	11153/2010	Срещу решение № 31-ПР/2010 на Министъра на околната среда и водите за лифта на Платото без ОВОС	ВАС	АПБ	МОСВ
2010	5938/2010	отказ на кмета на Община Банско с изх. 31-00-63/17.11.2008 относно информация за лифт в НП Пирин	ВАС (втора инстанция)	кмета на Община Банско	АПБ
2010	7877/2010	решение 79/15.03.2010 на МОСВ по становище на РИОСВ Благоевград относно ОУП Благоевград	ВАС (втора инстанция)	АПБ	МОСВ
2010	9280/2010	Против разпореждане за предварително изпълнение, допуснато от министъра на околната среда и водите на решение № 25-ПР/2010г. за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС	ВАС	АПБ	МОСВ
2010	14251/2010	Против предварително изпълнение Решение 33-ПР/2010 на МОСВ за лифт в НП Пирин	ВАС (втора инстанция)	АПБ	МОСВ

2010	10844/2010	Против предварително изпълнение Решение 25-ПР/2010 на МОСВ за лифт в НП Пирин	ВАС (втора инстанция)	АПБ	МОСВ
2010	3673/2010	Против становище 1-2/2008 на МОСВ за ОУП Царево в ПП Странджа	ВАС (втора инстанция)	АПБ, СДП Балкани, БФБ	МОСВ
2011	4367/2011	Против решение 31-ПР/2010 на МОСВ за лифт в НП Пирин	ВАС (втора инстанция)	АПБ	МОСВ
2011	7521/2011	решение 31-ПР/2010 на МОСВ за лифт в НП Пирин	ВАС	АПБ	МОСВ
2011	6114/2011	Против решение 23-12/2010 на МОСВ за депониране на биологични отпадъци в ПП Странджа	ВАС	АПБ	МОСВ
2011	13240/2011	решение № 33-ПР/2010 г. за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за подмяна на съществуващ седалков лифт, зона Бъндерица, ски зона с център Банско"	ВАС	АПБ	МОСВ
2011	13240/2011	Срещу становище по екологична оценка № 1-2 от 2008 г. от МОСВ за ОУП Царево	ВАС	АПБ	МОСВ
2012	10976/2012	Реш. по адм. дело № 14767/2008 на ВАС срещу МОСВ, издали Становище по екологична оценка № 1-2 от 2008 г за ОУП Царево	ВАС (втора инстанция)	АПБ	МОСВ

2013	2690/2013	Реш. по адм. дело № 14767/2008 на ВАС срещу заповед №РД-02-14-776/13.08.2008 г. на зам.министъра на регионалното развитие и благоустройството за одобряване на проект на общ устройствен план на община-Царево и специфични правила и нормативи към него	ВАС (втора инстанция)	АПБ	МРРБ
2013	16780/2013	Срещу решение № 31-ПР/2010 на Министъра на околната среда и водите по ОВОС на лифта Платото в ски-зона Банско.	ВАС	АПБ	МОСВ
2013	13729/2013	Срещу заповед №РД-02-14-776/13.08.2008 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството, одобряваща на основание чл.19, ал.3 от ЗУЧК и чл.13, ал.3 от ЗУТ проект за общ устройствен план /ОУП/ на община - Царево, област - Бургас	ВАС (втора инстанция)	АПБ	МРРБ
2014	5256/2014	Адм. дело № 13729/2013 на ВАС срещу отмяна на решение на МРРБ №543/15.01.2014 г., с което се одобрява ОУП Царево	ВАС (втора инстанция)	АПБ	МРРБ
2015	13762/2014	Против решение № 5345 от 05.08.2014 г. по адм. дело № 8984/2013 г. на	ВАС	АПБ	ДАГ

		Административен съд София - град, с което е отхвърлена жалбата на сдружението против заповед № 251/11.12.2007 г. на председателя на Държавната агенция по горите, с която е изключена от горския фонд площ от 53,187 дка, представляваща имот № 140005.			
2016	14050/2016	За оспорена заповед, на основание чл. 42, ал. 6 във вр. с ал. 5 от ЗЗТ, министърът актуализирал площта на ПЗ „Пясъчни дюни между къмпингите „З. р.“ и „Г.“, обявена със Заповед №2109 от 20.12.1984 г. на председателя на КОПС от 380 дка на 331, 779 дка.	ВАС	АПБ	МОСВ

Извън дейностите по- горе като успехи на организацията може да представим :

Изготвяне на предложения свързани със създаването на нови защитени територии.

- ЗМ Устието на река Янтра
- ЗМ Река Веселина- обявена
- ЗМ Камчийски пясъци
- ЗМ Храстево - обявена
- Подкрепа за създаването на природните паркове Българка и Беласица (обявени) и разширение на ПП Русенски Лом

Дейности свързани с повишаване качеството на управление на защитените територии:

- Изграждане на първата специализирана инфраструктура за хора с увреждания в дивата природа – алея в м. Игликини поляни в Природен парк Витоша
- Изграждане на първата специализирана инфраструктура за туристически посещения в чувствителни екосистеми – торфената алея в ПП Витоша
- Изработване на четири задания за разработване на планове за управление на 4 природни паркове – одобрени от МОСВ;
- Изработване на единадесет задания за разработване на планове за управление на 14 защитени местности и 2 природни забележителности – одобрени от МСОВ
- Изработване на План за управление на ПП Шуменско плато – одобрен от МОСВ и МС
- Над 50 обучения на специалисти от дирекциите на националните и природни паркове, РИОСВ, ДГС, РДГ и т.н. с над 1000 обучени

Издателска дейност:

Ръководство за планиране на дейности в гори и земи от горския фонд в НАТУРА 2000 защитени зони – 2 издания

Режими за устойчиво управление на горите в НАТУРА 2000 – одобрено от ИАГ и Националния съвет за биологично разнообразие

Хората и парковете – издания и допечатка

Парковете в България – две издания на български и английски език

Наръчник Как да опазим защитените територии

Дипляна Парковете в България – 8 000 тираж на два езика

Дипляна Торфища и мочурища в Природен парк Витоша

Действията по получаване и разпространяване на информация за опазване на природата са оценени високо и Асоциацията бе отличена с наградата „Златен ключ“ за 2010 в категорията „НПО, най-активно упражнявала правото си на достъп до информация“.

За изминалите години Асоциацията придоби следната собственост:

340 декара ливади в ПП Русенски Лом – предоставени за стопанисване на дирекцията на парка. За тази дейност принос имаха нашите членове Милко Белберов и Цонка Христова.

18 декара пасища в ПП Сините камъни - предоставени за стопанисване на дирекцията на парка

3 декара пасище в ЗМ „Река Веселина“ - предоставени за стопанисване на МОСВ чрез включването им във воден обект

4 броя фотокапани – предоставени на ДПП Витоша, Рилски манастир и Русенски Лом

4 броя компютри, 1 брой копирна машина, 1 брой скенер и офис обзавеждане – ползвани в офиса на организацията

2 броя лаптопи

Последно искам да благодарим на хилядите хора които ни подкрепят и специално на нашите донори през годините: EECNET Action Fund ; Европейска комисия; GTZ ; Фондация Екообщност; Програма ФАР; Програма за развитие на ООН; Фондация “Уитли Ленг“, Глобалния екологичен фонд на ООН и СБ, Българска фондация Биоразнообразие , Дирекция Околна среда на Европейската комисия , Институт „Отворено общество“, Община Габрово, Министерство на земеделието и горите, WWF – Германия, Уникредит Булбанк, СЕЕ Trust , Фламандско програма за сътрудничество със страните от Централна и Източна Европа, Фонд за НПО от Норвегия, Исландия и Лихтенщайн чрез Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство, UNOPS чрез програмата за България „ГЕФ малки грантове“, Българо-швейцарската програма за сътрудничество чрез Фонда за реформи, свързани с участието на гражданското общество и Програмата за подкрепа на НПО в България по финансовия механизъм на ЕИП за 2009 – 2014 г. , Фондация Помощ за благотворителността в България, Таня Шнел и Мариана Станкова.

Настоящият отчет на АПБ е одобрен и приет на общото събрание на организацията на 06.09.2017 г.

Председател на УС

Тома Белев